

(NE)DISKRIMINĀCIJAS BIĻETENS 2026. gada februāris

11. un 12. februārī Ventspilī aizvadīts pirmais klātienes mācību seminārs “Cieņas kods”. Divas dienas darba devēji un darbinieki no maziem, vidējiem uzņēmumiem un nevalstiskām organizācijām apguva praktiskas zināšanas un diskutēja par dažādiem iekļaujošas darba vides veidošanas aspektiem. Dalībnieku vidū bija pārstāvēti Kurzemes reģiona informācijas tehnoloģiju, iepakojuma ražošanas, metālapstrādes, izglītības, tūrisma un citu nozaru uzņēmumi un labdarības organizācijas.

2026. gadā mācību semināri “Cieņas kods” gan klātienes, gan attālinātā formātā notiks visos Latvijas reģionos. Informāciju par pieteikšanās iespējām turpmākiem semināriem atradīsiet [šeit](#).

18. februārī [Labklājības ministrija atklāja pretdiskriminācijas kampaņu “Nolaid slieksni”](#), kuras mērķis ir vairot sabiedrības izpratni par diskriminācijas izpausmēm. **Īpaša uzmanība kampaņā tiks pievērsta situācijām, kurās cilvēks tiek diskriminēts vairāku iemeslu dēļ**, piemēram, vecums un dzimums, dzimums un invaliditāte, radot augstākus šķēršļus cilvēku vienlīdzīgām iespējām. Kampaņas vadmotīvs ir slieksnis un durvju aile, kas apzīmē gan redzamos, gan neredzamos aizspriedumus. Slieksnis simbolizē šķērslī, kuru bieži veido ne tikai fiziski ierobežojumi, bet arī sabiedrībā pastāvoši priekšstatī. Savukārt durvju aile iezīmē robežu starp iekļaušanos noteiktā vidē un palikšanu ārpus tās. Kampaņas ietvaros divu gadu laikā tiks rīkoti iesaistoši un izglītojoši pasākumi gan tiešsaistē, gan klātienē visā Latvijā.

Vairāk informācijas tīmekļvietnē nolaidslieksni.lv.

Labklājības ministrija sadarbībā ar SIA “Sustiniere Latvija” 24. februārī Cēsīs rīkoja [klātienes diskusiju “Piekļūstamība kā ilgtspējīgas attīstības daļa: labās prakses piemēri un pieredzes apmaiņa”](#).

Diskusijas mērķis bija veicināt izpratni par piekļūstamības nozīmi plānošanā, projektēšanā un vides uzturēšanā, lai publiskā telpa būtu ilgtspējīga, iekļaujoša, droša un kvalitatīva visiem iedzīvotājiem. Pasākumā tika akcentēti piekļūstamas vides pamatprincipi un praktiski risinājumi, kā arī paredzēta pieredzes apmaiņa par pašvaldību iespējām piekļūstamības nodrošināšanā un uzlabošanā. Ar prezentāciju “Vides piekļūstamība kā kvalitātes zīme būvniecībā” diskusiju ievadīja Latvijas Arhitektu savienības pārstāve Darja Ostapceva. Viņa uzsvēra **pašvaldību īpašo lomu piekļūstamības risinājumu kvalitatīvā ieviešanā**.

Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija [SUSTENTO](#) rosina veikt [grozījumus Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā](#), nosakot pašvaldībām obligātu pienākumu **nodrošināt informāciju personām ar invaliditāti uztveramā formātā**. Priekšlikums ietver prasību katram civilās aizsardzības plānam sagatavot īsu, saprotamu kopsavilkumu, vēlams ar piktogrammām, plāna pieejamību audio formātā un vienkāršas instrukcijas piegādi katrai personai ar invaliditāti.

[Tiesībsardze vērsusies pie Latvijas Pārtikas uzņēmumu federācijas \(LPUF\)](#), Pārtikas tirgotāju asociācijas, Latvijas Tirdzniecības Rūpniecības kameras, Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padomes un Latvijas Iepakojuma asociācijas, aicinot pievērst uzmanību iepakojuma dizainam, lai cilvēki ar redzes invaliditāti var ērtāk atšķirt un iegādāties preces. LPUF apliecina universālā dizaina nozīmību un norāda, ka pārskatīs iespējas.

Tiesībsardze aicina uzņēmumus ieviest universālā dizaina principus iepakojuma izstrādē, jo Latvijā ir aptuveni 12 000 cilvēku ar redzes invaliditāti. Visi šie cilvēki ik dienu iepērkoties sastopas ar izaicinājumiem. Ieteiktie risinājumi: taktili elementi, Braila raksts, digitāla informācija.

“Latvijas Alcheimera asociācija” sadarbībā ar Eiropas piekļūstamības resursu centru “Accessible EU” un nodibinājumu “Invalīdu un viņu draugu apvienība “APEIRONS”” [5. martā rīkos konferenci “Cilvēki ar demenci. Piekļūstamība, risinājumi, inovācijas. Starptautiskā pieredze”](#). Konference veltīta sabiedrības izpratnes veicināšanai par demenci un tam, kā praktiski uzlabot cilvēku ar demenci un viņu tuvinieku ikdienu.

Oficiāli diagnosticēto pacientu skaits Latvijā ir gandrīz 5 000 pacientu, taču, kā norāda “Apeirons”, pēc “Alzheimer Europe” datiem patiesais cilvēku ar demenci skaits Latvijā var būt pat astoņas reizes lielāks. “AccessibleEU” nacionālā eksperte Latvijā Daina Podziņa norāda, ka **kognitīvā piekļūstamība ir tikpat būtiska kā fiziskā**, lai informācija, pakalpojumi, preces un vide būtu saprotami arī cilvēkiem ar demenci un citiem kognitīviem traucējumiem.

Konference būs pieejama tiešraidē. Reģistrācija attālinātai dalībai konferencē iespējama [šeit](#).

Rīgā, Dzelzavas ielā tiks izbūvēta [jauna sociālā dzīvojamā ēka ar aptuveni 250 dzīvokļiem](#), un **līdz 10 % dzīvokļu paredzēts pielāgot personu ar kustību ierobežojumiem vajadzībām**. Dzīvokļu vidējā platība būs aptuveni 30 m², katrā paredzot atsevišķu virtuves zonu un sanitāro mezglu.

SIA "Rīgas nami" ir noslēgusi līgumu ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru par 10 milj. eiro Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējuma piesaisti jaunu sociālo mājokļu būvniecībai Rīgā. Kopējās projekta realizācijas izmaksas ir plānotas 15,38 milj. eiro apmērā.

[Biedrība “Psihologiskais un juridiskais atbalsts "Dzintaru sala"”](#) 12. februārī rīkoja radošo darbnīcu “Kā atpazīt diskrimināciju un aizsargāt savas tiesības”, kurā dalībniekiem bija iespēja uzzināt par savām tiesībām un iespējām tās aizsargāt, viņi mēģināja paši atrisināt diskriminācijas gadījumus, apguva sūdzības formas aizpildīšanu un saņēma padomus no psihologa. Savukārt 27. februārī biedrība organizēja semināru “Kā atpazīt un novērst diskrimināciju darba vidē: tiesiskās aizsardzības ceļvedis” ar lektori Nataliju Sergačovu, juristi ar plašu pieredzi darba tiesību jomā.

Pasākumi organizēti ES līdzfinansētā pasākuma "Atbalsta pasākumi diskriminācijas riskam pakļautajām personām vienlīdzīgu tiesību un iespēju realizēšanai dažādās jomās" projekta ietvaros un rada iespējas dzīvot sociāli aktīvu dzīvi.

2026. gada 17. februārī Rīgas domē notika [noslēguma pasākums Erasmus+ projektam “EASY TO DO”](#), kurā tika prezentēti projekta rezultāti un norisinājās diskusija par sociālajiem pakalpojumiem, kas tiek nodrošināti jauniešiem ar invaliditāti Latvijā. Pasākumu organizēja “Invalīdu un viņu draugu apvienība “Apeirons”” sadarbībā ar Zviedrijas organizāciju “FRAMTIDSTAGET”, kura ikdienā nodrošina kontaktpersonas pakalpojumu sociālā riska jauniešiem.

Projekta laikā atklājās, ka vecumposmā pēc skolas jaunieši bieži saskaras ar izolāciju, ikdienas struktūras trūkumu un ierobežotām iespējām piedalīties sabiedrības dzīvē. Projekta izstrādātais pakalpojums jeb **“badiju” modelis piedāvā vienkāršu, bet efektīvu risinājumu – cieņpilnu, cilvēcīgu un praktisku atbalstu.** "Badijs" ir nevis asistents vai mentors, bet gan draugs, sarunu biedrs, atbalsts un līdzgaitnieks jauniešiem ar invaliditāti.

Vidzemes plānošanas reģions 25. februārī aicināja tūrisma uzņēmējus, gidus, tūrisma speciālistus un citus interesentus uz [semināru “KOPĀ DABĀ. Kā īstenot pieejamību dabas tūrismā”](#) AS “Latvijas valsts meži” Rietumvidzemes reģiona klientu centrā Valmiermuižā.

Veidojot iekļaujošu sabiedrību, pieklūstama vide un pakalpojumi kļūst par būtisku nosacījumu arī tūrismā. Semināra mērķis bija sniegt zināšanas par to, kā **pieredzi dabas takās un pie ūdeņiem padarīt pieklūstamāku cilvēkiem ar invaliditāti, senioriem un ģimenēm ar maziem bērniem.** Dalībnieki saņēma praktiskus ieteikumus, iepazinās ar labās prakses piemēriem un uzklausa pieredzes stāstus.

Kā liecina Eiropas Parlamenta [4. februārī publicētie Eiropabarometra aptaujas rezultāti](#), eiropieši visvairāk bažijas par drošību un vēlas vienotāku Eiropu. Dzimumu līdztiesību, iekļaušanu un daudzveidību ES kā vēlamu Eiropas Parlamenta prioritāti nosauca 10 % respondentu ES un 6 % Latvijā. Jautāti par vairākām vērtībām, kuras Eiropas Parlamentam būtu prioritāri jāaizstāv, sieviešu un vīriešu vienlīdzību atzīmēja 15 % respondentu ES un 7 % Latvijā, toleranci un cieņu pret daudzveidību – 14 % ES un 5 % Latvijā, cīņu pret diskrimināciju un minoritāšu aizsardzību – 11 % ES un 7 % Latvijā.

Aptauja iekļauj jautājumus par skatījumu uz nākotni, drošību, veidiem, kā risināt globālas problēmas, pilsoņu prioritātēm un attieksmi pret Eiropas Savienību un Eiropas Parlamentu. Aptaujas rezultātu publikācijas atrodamas [šeit](#).

Savā galīgajā ziņojumā Eiropas Parlamenta Īpašā komiteja mājokļu krīzes jautājumos uzsver, ka [miljoniem eiropiešu mājokļu krīzes dēļ saskaras ar nestabiliem dzīves apstākļiem](#), un aicina ES tiesību aktos risināt jaunu mājokļu būvniecības dzīvotspējas un izmaksu jautājumus.

Cita starpā komitejas deputāti vēlas, lai ES pilsētās būtu pietiekams publisko un sociālo mājokļu īpatsvars, lai palielinātu mājokļu pieejamību un piedāvājumu neaizsargātām personām.

Eiropas Parlamenta Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja [pieņēma savu jaunāko ziņojumu par pamattiesību stāvokli ES](#).

Ziņojumā cita starpā deputāti pauž dziļas bažas par pilsoniskās telpas sašaurināšanos, tostarp NVO un cilvēktiesību aizstāvju, jo īpaši to, kas strādā ar migrantiem un bēgļiem, kriminalizāciju un iebiedēšanu. Viņi aicina nodrošināt ilgtspējīgu un neatkarīgu ES finansējumu pilsoniskās sabiedrības organizācijām.

Ziņojums pievēršas arī strukturālā rasisma jautājumam ES, piemēram, aicinot Eiropas Komisiju un dalībvalstis **aizliegt rasu profilēšanu un diskriminējošu praksi** un uzsverot rasu grupu nesamērīgo pakļautību piesārņojumam, vides degradācijai un klimata riskiem. Deputāti atkārtoti uzsver nepieciešamību pēc vienlīdzīgas attieksmes jeb [diskriminācijas novēršanas direktīvas](#) un stingrākas spēkā esošo ES diskriminācijas novēršanas tiesību aktu piemērošanas.

["AccessibleEU" ceļvedis par kognitīvo piekļūstamību](#) tagad pieejams visās ES valodās.

Ceļveža mērķis ir sniegt ieskatu par kognitīvo piekļūstamību un ar to saistītajiem jēdzieniem **speciālistiem, kuriem šis lauks nav pazīstams**. Tas iepazīstina ar kognitīvo piekļūstamību, ar to saistītajiem jēdzieniem un informāciju par galvenajiem šķēršļiem, kā arī ar pamatnostādnēm, novērtēšanas metodoloģiju un labo praksi. To var bez maksas [lejupielādēt visās ES valodās](#).

Slovēnijas Republikas Nacionālā asambleja vienbalsīgi [pieņēmusi Likumu par nedzirdīgi neredzīgo personu valodas lietošanu](#). Ar šo likumu nedzirdīgi neredzīgie iegūst juridiski garantētas tiesības uz komunikācijas atbalstu, tostarp piekļuvi kvalificētiem tulkiem, informācijai, sabiedriskajiem pakalpojumiem, izglītībai, veselības aprūpei un dalībai sabiedriskajā dzīvē.

Šis likums ir unikāls Eiropā kā pirmais **tiesību akts, kas atzīst nedzirdīgi neredzīgo personu valodu un oficiāli atzīst vienlaicīgu nedzirdīgumu un neredzīgumu par patstāvīgu invaliditāti**, nevis tikai nedzirdīguma un neredzīguma kombināciju.

Spānijas Civilās aizsardzības un ārkārtas situāciju ģenerāldirektorāts ir publicējis [Protokolu par komunikāciju un palīdzību personām ar invaliditāti ārkārtas situācijās](#), kurā sniegti norādījumi par to, kā ārkārtas situāciju dienestiem vajadzētu mijiedarboties ar personām ar invaliditāti, lai nodrošinātu viņu drošību.

Protokola mērķis ir nodrošināt saskaņotu reaģēšanu visā valstī, garantējot, ka **katrā ārkārtas situāciju pārvaldības posmā** – sākot no komunikācijas līdz tiešai mijiedarbībai – **tiek ņemtas vērā personu ar invaliditāti vajadzības**.